

“ТИ БИ АЙ ЕВРОБОНД” АД

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2009 ГОДИНА

ИЗГОТВЕН В СЪОТВЕТСТВИЕ С МЕЖДУНАРОДНИТЕ
СТАНДАРТИ ЗА ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

Финансов отчет за четвърто тримесечие на 2009 година на Ти Би Ай Евробонд АД

БАЛАНС

Наименование: ТИ БИ АЙ ЕВРОБОНДАД

Отчетен период: 31.12.2009 г.

ЕИК по БУЛСТАТ: 131116580

(BGN '000)

АКТИВИ	БЕЛЕЖКА	31.12.2009	31.12.2008
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	1.10	1 441	2 885
РЕКУРЕНТИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ в т.ч.	4.5,10	5 057	8 371
1. Държавни за търговия			271
2. Обявени за продажба		5 057	8 100
3. Други			
ДРУГИ РЕКУРЕНТИ АКТИВИ	6.10	20	331
ОБЩО АКТИВИ		6 518	11 587
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ	12		
ОСНОВЕН КАПИТАЛ		4 169	7 762
РЕЗЕРВИ		(2 401)	(600)
НЕУПЛАНА НЕЧАЛБА (ЗАУБА)		4 395	3 730
РЕКУРЕНТНА НЕЧАЛБА (ЗАУБА)		342	665
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		6 505	11 557
ПАСИВИ			
ДРУГИ РЕКУРЕНТНИ ПАСИВИ	7	13	30
ОБЩО ПАСИВИ		13	30
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		6 518	11 587

Елеонора Стоева
Съставител

Радослав Гергов
за Дженезис Инвестмънт Б.В.
Изпълнителен директор

ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ

Наименование: ТИ БИ АЙ ЕВРОБОНД АД

Отчетен период: 01.01. - 31.12.2009 г.

ЕИК по БУЛСТАТ: 131116580

(BGN '000)

ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	БЕЛЕЖКА	2009	2008
Финансови приходи	9	1 423	1 924
Други приходи за дейността			
ОБЩО ПРИХОДИ		1 423	1 924
РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА			
Финансови разходи	9	952	1 074
Нефинансови разходи	9	129	185
Други разходи за дейността			
ОБЩО РАЗХОДИ		1 081	1 259
Печалба преди облагане с данъци		342	665
Разходи за данъци		-	-
ЧЕТНА ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА		342	665

Елена Стоева
Съставител

Радослав Гергов
за Дженезис Инвестмънт Б.В.
Изпълнителен директор

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ПО ПРЕКИЯ МЕТОД

Наименование: ТИ БИ АЙ ЕВРОБОНД АД

ЕИК по БУЛСТАТ:131116580

Отчетен период: 01.01. - 31.12.2009 г.

(BGN '000)

Наименование на паричните потоци	БЕЛЕЖКА	2009	2008
Парични потоци от специализирана инвестиционна дейност	II		
<i>Парични потоци, свързани с текущи финансови активи</i>		4 091	3 021
<i>Получени дивиденди</i>			
<i>Други парични потоци от инвестиционна дейност</i>		(121)	(195)
Нетен паричен поток от специализирана инвестиционна дейност		3 970	2 826
Парични потоци от неспециализирана инвестиционна дейност	II		
<i>Парични потоци, свързани с търговски контракти</i>		(10)	(9)
<i>Парични потоци, свързани с възвръщания</i>		(17)	(17)
<i>Други парични потоци от неспециализирана инвестиционна дейност</i>		(2)	(1)
Нетен паричен поток от неспециализирана инвестиционна дейност		(29)	(27)
Парични потоци от финансова дейност	II		
<i>Емитиране и обратно изкупуване на акции</i>		(5 385)	(3 869)
<i>Други парични потоци от финансова дейност</i>			
Нетен паричен поток от финансова дейност		(5 385)	(3 869)
Изменение на паричните средства през периода		(1 444)	(1 070)
Парични средства в началото на периода		2 885	3 955
Парични средства в края на периода, в т.ч.:	II	1 441	2 885
<i>по безрочни депозити</i>		91	172

Елеонора Стоева
Съставител

Радослав Гергов
за Дженезис Инвестмънт Б.В.
Изпълнителен директор

ОТЧЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЯТА В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

Наименование: ТИ БИ АЙ ЕВРОБОНД АД

Отчетен период: 31.12.2009 г.

(BGN'000)

ЕИК по БУДСТАТ:131116580

	Основен капитал	Резерви	непечалба/загуба за периода	Общо
Салдо към 01.01.2008	10 461	583	3 730	14 774
<i>Изменения за сметки на собствениците, в т.ч.</i>	(2 699)	(1 183)		(3 882)
увеличение	1 321	583		1 904
намаление	4 020	1 766		5 786
<i>Нетна печалба/загуба за периода</i>			665	665
Салдо към 31.12.2008	7 762	(600)	4 395	11 557
<i>Изменения за сметка на собствениците, в т.ч.</i>	(3 593)	(1 801)		(5 394)
увеличение	176	121		297
намаление	3 769	1 922		5 691
<i>Нетна печалба/загуба за периода</i>			342	342
Салдо към 31.12.2009	4 169	(2 401)	4 737	6 505

Елеонора Стоева
Съставител

Радослав Гергов
за Дженерал Инвестмънт Б.В.
Изпълнителен директор

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2009 ГОДИНА

I. Данни за Дружеството

1. Съдебна регистрация

ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД (Дружеството) е вписано в търговския регистър на Софийски градски съд с решение № 1 от 21.07.2003 г. по ф.д. № 7922/2003, партиден № 77704, том 918, рег. I, стр. 95 като акционерно дружество, със седалище и адрес на управление гр. София, ул. Дунав № 5.

Предметът на дейност е инвестиране в ценни книжа на парични средства, набрани чрез публично предлагане на акции, при спазване на принципа на разпределение на риска.

С решение № 2 от 15.12.2003 г. на СГС по партидата на Дружеството в търговския регистър е вписано, че е публично дружество по реда на чл. 110 от ЗППЦК, съгласно решение № 477-Е от 29.10.2003 г. и писмо № Р-05-487 от 30.10.2003 г. на Комисията за финансов надзор.

Дружеството се управлява от Съвет на директорите в състав: Емилия Иванова Петкова – председател, Сийка Димитрова Чеширкова и “Дженезис Инвестмънтс Б.В.”, Холандия, чрез Радослав Дончев Гергов.

ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД се представлява от изпълнителния директор “Дженезис Инвестмънтс Б. В.”- Холандия /Амстердам, Кайзерграхт/ чрез Радослав Дончев Гергов.

Дружеството е с БУЛСТАТ 131116580.

2. Разрешения за осъществяване на дейността

На 09.07.2003 г. с решение № 210-ИД на Комисията за финансов надзор е издадено разрешение на “Ти Би Ай Евробонд” АД да извършва следната дейност като **инвестиционно дружество от отворен тип**: инвестиране в ценни книжа на парични средства, набрани чрез публично предлагане на акции.

От 01.12.2003г. ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД е допуснато за търговия на неофициален пазар на “Българска фондова борса – София” АД.

Комисията за финансов надзор на основание чл. 180, ал. 1 от ЗППЦК, чл. 13, ал. 1, т. 5 във вр. с чл. 15, ал. 1, т. 1 от ЗКФН и чл. 49, ал. 1 от Наредба № 11/03.12.2003г. издава на ИД “Ти Би Ай Евробонд” АД **ЛИЦЕНЗ № 05-ИД/06.01.2006г.** Лицензът се издава за извършване на следната дейност по чл. 164, ал. 1 ЗППЦК: инвестиране в ценни книжа на парични средства, набрани чрез публично предлагане на акции, което се осъществява на принципа на разпределение на риска.

3. Специални нормативни актове, регулиращи текущата дейност. Основни договори

Дейността на Дружеството се осъществява съгласно Търговския закон (ТЗ), Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППК), подзаконовите актове по прилагането му, НАРЕДБА № 11 от 3.12.2003 г. за лицензите за извършване на дейност като регулиран пазар, за организиране на многостранна система за търговия, за извършване на дейност като инвестиционен посредник, инвестиционно дружество, управляващо дружество и дружество със специална инвестиционна цел и всички други законови изисквания.

Някои от основните договори, свързани с текущата дейност на Дружеството, са:

- договор с управляващо дружество: "Ти Би Ай Асет Мениджмънт" ЕАД от 14.02.2003 г. (сключен за неопределен срок);
- договор с инвестиционен посредник: ТБ "Гийч Ви Би Банк Биохим" АД от 04.03.2003 г. (сключен за срок от една година, с клауза за автоматично подновяване);
- договор с инвестиционен посредник: ИП „Ти Би Ай Инвест“ ЕАД от 10.06.2005 г. (сключен за неопределен срок);
- договор с банка – депозитар: "Обединена Българска Банка" АД от 22.07.2003 г. (сключен за неопределен срок);
- договор с "Централен депозитар" АД от 24.09.2003 г. (договорът има действие до ефективното водене на регистъра на ценни книжа от ЦД);
- договор с "Българска фондова борса – София АД" от 24.11.2003 г. (сключен за неопределен срок).

4. Вътрешно-нормативни документи

Дружеството прилага утвърдени от ръководството вътрешно-нормативни документи, в т.ч.:

- Правила за оценка на портфейла и за определяне на нетната стойност на активите (НСА) на инвестиционното дружество съгласно чл. 56, от Наредба № 25/2006г. за изискванията към дейността на инвестиционните дружества и договорните фондове (ИИДИДФ);
- Правила за поддържане и управление на ликвидните средства;
- Правила за оценка и управление на риска съгласно чл. 68а от Наредба № 25/2006г.;
- Индивидуален сметкоплан.

Поддържането и управлението на ликвидността на Дружеството се осъществява от управляващото дружество "Ти Би Ай Асет Мениджмънт" ЕАД съгласно цитирания по-горе договор. Отдели "Управление на портфейли" и "Счетоводство" отговарят пряко за изпълнението на дейността. Контролът върху спазването на приетите правила се осъществява от отдел "Вътрешен контрол" на УД "Ти Би Ай Асет Мениджмънт" ЕАД.

II. Основни принципи на счетоводната практика

База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за счетоводство (ЗСч) и Международните стандарти за финансови отчети (МСФО) и Международните счетоводни стандарти (МСС).

Финансов отчет за четвърто тримесечие на 2009 година на Ти Би Ай Евробонд АД

Дружеството се е съобразило със всички стандарти, разяснения и законови изисквания, които са приложими за неговата дейност към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет.

Спазени са основните счетоводни принципи:

- а) текущо начисляване – приходите и разходите по сделките и събитията са отразени счетоводно в момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаване или плащане на паричните средства или техните еквиваленти и се включват във финансовите отчети за периода за който се отнасят;
- б) действащо предприятие – приема се, че Дружеството е действащо и ще остане такова в предвидимо бъдеще; Дружеството няма нито намерение, нито необходимост да ликвидира или значително да намали обема на своята дейност;
- в) предпазливост – задължително оценяване и отчитане на предположаеми рискове и възможни загуби, с оглед отразяване на по-точен финансов резултат;
- г) съпоставимост между приходите и разходите – разходите, извършени във връзка с определена сделка или дейност, се отразяват във финансовия резултат за периода, през който се получава изгода от тях. Признаването на приходите се отразява за периода, през който са отчетени разходите за тяхното получаване;
- д) предимство на съдържанието пред формата – сделките и събитията са отразени в съответствие с тяхното икономическо съдържание, същност и финансова реалност независимо от съответната им правна форма;
- е) запазване при възможност на счетоводната политика от предходния отчетен период – целта е постигане съпоставимост на финансовите отчети през отделните отчетни периоди;
- ж) независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс – всеки отчетен период се третира счетоводно сам за себе си независимо от обективната му връзка с предходния и със следващия отчетен период;
- з) последователност – представянето и класификацията на статиите във финансовите отчети се запазва през отделните отчетни периоди, освен ако не е настъпила съществена промяна в характера на дейността на Дружеството или в случай, че промяната във формата на финансовите отчети е наложена от нормативен акт;
- и) същественост – всички съществени статии и суми се представят отделно във финансовите отчети;
- й) документална обосноваемост – спазват се изискванията за съставяне на документите, съгласно действащото законодателство.

Отчетна единица

Финансовият отчет е представен в хиляди български лева (BGN).

1. Парични средства

Паричните средства включват: парични средства в брой и по сметки в банки, като 93,65% от всички парични средства представляват наличности по банкови депозити във валута, чиято легова равностойност е 1,349,523 лева.

Финансов отчет за четвърто тримесечие на 2009 година на Ти Би Ай Евробонд АД

Паричните средства се отчитат в ледова равностойност на база на валутния курс към датата на операцията и се преоценяват ежедневно като се използва официалния курс на БНБ.

Парични средства	Към 31.12.2009 (BGN)	Към 31.12.2008 (BGN)
Парични средства в брой	634	77
Парични средства по безсрочни депозити	90,895	172,039
Парични средства по банкови депозити, <i>в т.ч. със срок 3 месеца до падежа</i>	1,349,523	2,712,759
	<i>1,349,523</i>	<i>1,218,382</i>
Общо парични средства в лева	1,441,052	2,884,875

2. Дълготрайни материални активи (МСС 16)

Дружеството не притежава дълготрайни материални активи.

3. Нематериални активи (МСС 38)

Дружеството не притежава нематериални активи.

4. Финансови инструменти (МСС 32, 39)

Активите на Дружеството се оценяват съгласно Наредба № 25/2006г. за изискванията към дейността на инвестиционните дружества и договорните фондове и Правилата за оценка на портфейла и за определяне на нетната стойност на активите. Дружеството извършва ежедневна преоценка на финансовите инструменти в портфейла си.

Активите се оценяват по пазарна цена, а когато такава не е налице – по справедлива стойност.

Първоначалното признаване на ценните книжа се извършва по цена на придобиване като класификацията им е в съответствие с Международните счетоводни стандарти (МСС).

Финансовите инструменти се класифицират като "държани за търгуване" или "на разположение за продажба". Финансов актив се класифицира като държан за търгуване, ако съществува намерение за търгуване или е част от портфейл със скоростна история на търгуване. Финансовият актив се класифицира като на разположение за продажба, ако не извършва критерията на държан за търгуване актив.

Към 31 декември 2009г. Дружеството е класифицирало като на разположение за продажба финансови активи в размер на 5,057,495 лева.

Финансов отчет за четвърто тримесечие на 2009 година на Ти Би Ай Евробонд АД

Финансови активи	Към 31.12.2009 (BGN)	Към 31.12.2008 (BGN)
1. Държани за търгуване, в т.ч.		271,189
<i>капиталови ценни книжеца</i>		
<i>обявени ценни книжеца</i>		271,189
<i>други</i>		
2. Обявени за продажба	5,057,495	8,099,532
<i>капиталови ценни книжеца</i>		
<i>обявени ценни книжеца</i>	5,057,495	8,099,532
<i>други</i>		
Общо финансови активи	5,057,495	8,370,721

5. Депозити

Банковите депозити се отчитат по номиналната им стойност, а начислената съгласно договора лихва към момента на оценката се отразява в Отчета за доходите.

6. Преоценка на валутни активи

Преоценката на валутните активи се извършва по фиксинга на Централната банка към датата на оценяване, като курсовите разлики се отчитат като текущ приход или разход. Българският лев е фиксиран към еврото при курс 1 EUR = 1.95583 BGN.

При първоначалното счетоводно отразяване сделките в чуждестранна валута се вписват в левове, като към сумата в чуждестранна валута се прилага фиксинга на Централната банка за датата на сделката.

Към 31 декември 2009г. положителната разлика от промяна на валутните курсове е в размер на 338 лева, а отрицателните разлики - в размер на 968 лева.

7. Вземания

Вземанията се отчитат по тяхната очаквана реализуема стойност. Към 31 декември 2009г., вземанията на Дружеството са от лихви и възлизат на 19,588 лева.

8. Задължения

Задълженията се отчитат по тяхната номинална стойност. Съгласно Правилата за оценка на портфейла на инвестиционното дружество, задълженията към управляващото дружество, банката - депозитар, инвестиционния посредник, към персонала и други задължения, свързани с дейността на Дружеството, се начисляват ежедневно. Към 31 декември 2009 г. задълженията на дружеството възлизат на 13,222 лева.

Финансов отчет за четвърто тримесечие на 2009 година на Ти Би Ай Евробонд АД

Текущи задължения към:	Към 31.12.2009 (BGN)	Към 31.12.2008 (BGN)
Управляващото дружество	6,450	12,787
Банката депозитар	180	180
Доставчици	480	480
Други	6,112	16,216
Общо текущи задължения	13,222	29,663

9. Приходи и разходи

Приходите на Дружеството се признават на база на принципа на текущото начисляване.

Приходите в Дружеството се формират от:

- операции с финансови инструменти и капиталова печалба от промяна на пазарните им цени;
- лихви (купонни плащания) от инвестиции в инструменти на паричния пазар и финансови инструменти с фиксирана доходност;
- положителни разлики от промяна на валутни курсове.

Преоценката на активите, държани за търгуване, и на активите на разположение за продажба се извършва по пазарна цена, като разликите от промените в цените на ценните книжа (реализирани и нереализирани) се признават текущо в Отчета за доходите като финансови приходи и разходи.

Приходите от лихви по дългови ценни книжа се признават текущо, отчитайки натрупалата се лихва към момента на оценката, съгласно характеристиките на всеки финансов инструмент.

Общият размер на финансовите приходи на Дружеството за 2009 г. е *1,423,167 лева*.

Финансови приходи	2009 (BGN)	2008 (BGN)
Положителни разлики от промяна на валутните курсове	338	166,681
Положителни разлики от операции с финансови активи и преоценка	871,947	834,306
Приходи от лихви	550,691	922,771
Други	191	106
Общо финансови приходи	1,423,167	1,923,864

Разходите се признават в момента на тяхното възникване на база на принципите на начисляване и съпоставимост. Те се класифицират като финансови и нефинансови.

Като финансови се класифицират отрицателните разлики от преоценката на ценните книжа и операциите с тях, както и отрицателните валутни разлики от промяна на валутните курсове. В други се отнасят платените комисионни на инвестиционния посредник, който изпълнява инвестиционните нареждания, дадени от управляващото дружество, а така също и банковите такси.

Финансов отчет за четвърто тримесечие на 2009 година на Ти Би Ай Евробонд АД

Общият размер на финансовите разходи за дейността на Дружеството за 2009 г. възлиза на 952,283 лева.

Финансови разходи	2009 (BGN)	2008 (BGN)
Отрицателни разлики от промяна на валутните курсове	968	160,747
Отрицателни разлики от операции с финансови активи	945,305	907,988
Други	6,010	4,874
Общо финансови разходи	952,283	1,073,609

Към нефинансовите се отнасят и начисляват ежедневно възнагражденията за управляващото дружество и независимия финансов одит, годишните такси към БФБ и КФН, месечната такса за банката депозитар. Нефинансовите разходи за 2009 г. са в размер на 129,375 лева и включват:

Нефинансови разходи	2009 (BGN)	2008 (BGN)
Разходи за възнаграждения на Управляващото дружество	94,891	150,669
Разходи за банка депозитар	2,437	2,442
Разходи свързани с разрешителния режим	3,027	3,832
Разходи за независими финансов одит	960	960
Разходи за възнаграждения и осигуровки по договори за управление	14,138	13,999
Разходи за възнаграждения и осигуровки по трудови договори	4,603	4,556
Други	9,319	8,850
Общо нефинансови разходи	129,375	185,308

10. Активи на ИД "Ти Би Ай Евробонд" АД

Активите на Дружеството са представени в следните групи:

	Към 31.12.2009 (BGN)	Към 31.12.2008 (BGN)
Парични средства в каса	634	77
Парични средства по безсрочни депозити	90,895	172,039
Парични средства по банкови депозити	1,349,523	2,712,759
Държавни ценни книжа		271,189
Корпоративни облигации	4,513,198	7,698,135
Ипотечни облигации	536,809	378,882
Общински облигации	7,488	22,515
Вземания	19,588	331,290
Общо активи:	6,518,135	11,586,886

Към 31.12.2009 г. структурата на активите на Дружеството е следната:

Финансов отчет за четвърто тримесечие на 2009 година на Ти Би Ай Евробонд АД

	Към 31.12.2009 (BGN)	Относително тегло (%)
Парични средства в каса	634	0.01%
Парични средства по безрочни депозити	90,895	1.39%
Парични средства по банкови депозити	1,349,523	20.70%
Корпоративни облигации	4,513,198	69.24%
Ипотечни облигации	536,809	8.24%
Общински облигации	7,488	0.11%
Вземания	19,588	0.31%
Общо активи:	6,518,135	100%

11. Отчет за паричните потоци

Дружеството е класифицирал паричните си потоци в три групи, като измененията през 2009 г. са следните:

<i>Парични средства в началото на периода</i>	<u>2,884,875 лева</u>
Четен поток от специализирана инвестиционна дейност	3,969,506 лева
Четен поток от неспециализирана инвестиционна дейност	(28,778) лева
Четен поток от финансова дейност	<u>(5,384,551) лева</u>
<i>Парични средства в края на периода</i>	<u>1,441,052 лева</u>

12. Собствен капитал

Капиталът се увеличава или намалява в резултат на промяната в нетната стойност на активите, както и в резултат на продажните или обратно изкупени дялове.

Към 31 декември 2009 г. собственият капитал на Дружеството е в размер на *6,504,913 лева*, включващ:

Основен капитал	4,168,800 лева
Премнен резерв	(2,400,803) лева
Нечалба	<u>4,736,916 лева</u>
Собствен капитал	<u>6,504,913 лева</u>

13. Основни рискове, пред които е изправено ИД „Ти Би Ай Евробонд“ АД

При управлението на дейността на ИД „Ти Би Ай Евробонд“, управляващото дружество спазва Правила за управление на риска и Правила за поддържане и управление на ликвидността. Съществуват различни видове риск, които могат да се обединят условно в две основни категории: систематични и специфични (несистематични).

13.1 Систематични рискове – Действат извън инвестиционното дружество и са свързани с общото състояние на макроикономическата среда, политическите процеси, регионалното развитие и други.

✓ **Макроикономически рискове** - Тъй, като голяма част от активите на инвестиционното дружество са инвестирани в акции, облигации и парични инструменти, издадени от българската държава, общите рискове за българската икономика имат пряко отражение върху риска, който носят акциите на дружеството.

Дълбоката икономическа криза изправи страната ни пред намаляващ износ, ограничено кредитиране, спад на потока от инвестиции, нарастваща безработица и свиване на платежния баланс. Големият дисбаланс във външнотърговската позиция, с който България влезе в икономическата криза, доведе до значително свиване на местното търсене и съответно на икономическия ръст, заетостта и благосъстоянието на домакинствата.

За разлика от развитите икономики, които отбелязаха растеж през третото тримесечие на 2009-та, рецесията в България продължи да се задълбочава – свиването на БВП през третото тримесечие беше -5.8% (след -4.9% за второто тримесечие и -3.5% за първото тримесечие). Основните рискове за българската икономика през 2010г. остават намалелият износ и невъзможността на страната ни да се възползва от подобрената конкурентноспособност на страните с плаващ валутен курс, липсата на инвестиции, нарастващата безработица, намаляващото потребление и все още ограниченият достъп до финансиране. Според прогнозите на международния валутен фонд, БВП на страната ни ще регистрира спад от -6.5% към края на 2009г. и -2.5% за 2010г.

В положителна посока за българската икономика е подобряването на притока на средства от ЕС, които могат да окажат стимулиращ ефект в краткосрочен план, както и бързото свиване на огромния дефицит по текущата сметка, което подобрява външната позиция на страната. В този контекст очакванията са за известно стабилизиране през първата половина на 2010г. и бавно връщане към растеж през втората половина на годината, когато страната най-накрая ще се възползва от възстановяването на икономиката на Евророната.

✓ **Политически риск** – Измерва се с вероятността за неблагоприятен ефект на водената от правителството икономическа политика и евентуални промени в законодателството върху инвестиционния климат. През 2010г. не се очакват изменения на политическата обстановка в страната.

✓ **Валутен риск** – Въведеният в България през 1997 г. валутен борд ограничава директното вариране на българския лев към еврото, но от друга страна експонира риска от неблагоприятни движения на еврото на международните финансови пазари при обезценка на еврото.

✓ **Инфлация** – В резултат на спада на вътрешното търсене и крайното потребление през 2009г. и последващата дефлация, България регистрира годишна инфлация от едва 0.6%, формирана главно в последните месеци на годината. Основен фактор за ценовата стабилност в страната е въведеният през 1997 г. валутен борд, който функционира и до днес. Заложена в Бюджет 2010 прогнозна инфлация е 2.2%.

✓ **Кредитен риск** – Това е рискът от невъзможност за посрещане на предстоящи плащания. За периода 2004 - 2007г. оценките на пазарите за кредитния риск на България се подобриха значително. Страната ни получи инвестиционен рейтинг от BBB+ от Standard & Poor's и Japan Credit Rating Agency (JCRA), инвестиционен рейтинг BBB от Fitch, и инвестиционен рейтинг от Baa3 от Moody's.

През октомври и ноември 2008г., обаче две от големите кредитни агенции - Standard and Poor's и Fitch - понижиха дългосрочния кредитен рейтинг на България съответно от BBB+ на BBB с отрицателна перспектива и от BBB на BBB- със стабилна перспектива. Причините за това бяха увеличеният риск от рецесия в резултат на значителното намаление на чуждестранните финансови потоци и наличието на огромен дефицит по текущата сметка като процент от БВП.

През м. март 2009г., Moody's потвърди кредитния рейтинг на страната ни с аргумент разумната фискална политика, която води, а през април Fitch намали перспективата на дългосрочния рейтинг на България, като отбелязва, че високият дефицит по текущата сметка прави страната ни податлива на негативното влияние на световните финансови пазари и страната ни е изправена пред значителен спад на притока на капитали, който не може да бъде възстановен чрез износ. През м. декември, обаче Standard and Poor's повиши перспективата ни, аргументирайки решението си с членството ни в ЕС, предпазливата фискална политика, която води страната ни и ниския брутен дълг.

✓ **Ликвиден риск** – Ликвидният риск се отъждествява с невъзможност да се продаде даден актив на пазарна цена за кратък период от време, без да се генерират допълнителни транзакционни разходи и капиталови загуби. На макроиво този вид риск се определя от цялостното състояние на икономиката, платежния баланс и провежданата парична политика.

13.2 Несистематични рискове – Определят се от спецификата на дейността на инвестиционното дружество и компаниите, в които инвестира.

✓ **Отраслов риск** – Дейността на инвестиционното дружество се регулира от Комисията за финансов надзор. Нормативно установените условия и изисквания, както и осъществявания от банката – депозитар мониторинг ограничават значително рисковете, свързани с операциите на му.

✓ **Фирмен риск** – Свързан е с естеството на дейността на емитентите на съответните финансови инструменти.

✓ **Кредитен риск** – Опасността издателят на ценна книга да изпадне в състояние на несъстоятелност или неплатежеспособност. Този риск се изразява в невъзможността на емитента да изпълни задълженията си по изплащане на лихвата или главницата.

✓ **Риск от неизпълнение** – Риск от загуба в следствие неизпълнение на задълженията от отерещната страна по сделка за покупко-продажба на ценна книга, или дериватен инструмент поради внезапна загуба на платежеспособност.

✓ **Пазарен риск** – възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компоненти на пазарния риск са:

- **Ценови риск** – Рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени. Ценовият риск при облигациите се влияе от специфични фактори като емитент, падеж, равнище на купона, както и от общо-пазарни фактори засягащи всички инструменти търгувани на съответния пазар.

- **Лихвен риск** – Рискът от промяната на стойността на дълговите ценни книжа в следствие на промяната на лихвените равнища. Еventуално повишаване на лихвените равнища би понижило цената на дълговите инструменти с фиксирана доходност в портфейла.

- **Ликвиден риск** – Определя се от пазарното търсене на инвестиционния инструмент и зависи от характеристиките на конкретния емитент, размера на емисията и нейните характеристики, както и от степента на развитие на капиталовите пазари. Колебанията на международните финансови пазари и икономическата криза в страната ни повишиха значително ликвидния риск на българския капиталов пазар.

- **Валутен риск** – Рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга или депозит, деноминирани във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или еврото.

✓ **Оперативен риск** – Отнася се до риска от загуби или негативно влияние върху дейността на дружеството, породени от неправилна или неефективна вътрешна организация. През 2009г. няма констатирани загуби в резултат на събития от оперативен характер.

Цели на ИД „Ти Би Ай Евробонд“ АД при управление на риска

Инвестиционното дружество следва политика на активно управление при ниско ниво на риск. Във връзка с рисковия профил на дружеството, основните цели при управлението на риска са:

- ✓ Поддържане на ниско ниво на риск, съответстващо на инвестиционните цели за риск и доходност на инвестиционното дружество;
- ✓ Достигане на ефективност при хеджирането;
- ✓ Оптимизация на инвестиционните резултати (постигане на максимална доходност при минимален риск).

Политика на ИД „Ти Би Ай Евробонд“ АД по управление на риска

✓ Използваният рисков измерител за оценка на лихвения риск на финансовите инструменти е модифицираната дюрация, а валутният риск се оценява чрез историческата волатилност на курса на съответната валута.

✓ Управлението на отрасловия и фирмения риск се осъществява посредством количествен и фундаментален анализ на компаниите на ниво отрасъл и отделна компания.

✓ Управляващото дружество контролира кредитния риск и риска от неизпълнение посредством фундаментален и кредитен анализ на емитентите на ценни книжа и кредитен анализ на контрагентите по сделките, които включва.

✓ Управлението на ликвидността се извършва посредством ежедневно следене и анализ на структурата на активите и пасивите по видове и матуритет; ежедневно следене на входящите и изходящите парични потоци; поддържане на оптимален размер на парични средства и други ликвидни активи с цел посрещане на задълженията на инвестиционното дружество; разработване на краткосрочна и дългосрочна парична политика; разработване на стратегии за предотвратяване на кризисни ситуации.

✓ Управляващото дружество следи за нивото на оперативния си риск ежедневно като създава база данни със събития от операционен характер и анализира риска по два показателя – честота на възникване и степен на въздействие.

✓ Изпълнението на правилата по управление на риска и ликвидността се осъществява от Отдел „Управление на риска“, Отдел “Управление на портфейли” и

Финансов отчет за четвърто тримесечие на 2009 година на Ти Би Ай Евробонд АД

Отдел "Счетоводство". Контролът върху спазването на правилата се осъществява от отдел "Вътрешен контрол" на "Ти Би Ай Асет Менджмънт" ЕАД.

✓ Управляващото дружество еключва хеджиращи сделки с цел предпазване от валутен риск. Всички активи, деноминирани в чужда валута (с изключение на активите в евро), се хеджират посредством валутни форуърди.

✓ Общият риск на портфейла се измерва чрез историческата волатилност на цената на ИД „Ти Би Ай Евробонд“, измерена чрез стандартно отклонение.

14. Данъчно облагане

Съгласно действащото данъчно законодателство през 2009 година, колективните инвестиционни схеми, които са допуснати за публично предлагане в Република България не се облагат с корпоративен данък (чл. 174 от ЗКПО). Следователно „Ти Би Ай Евробонд“ АД не дължи корпоративен данък за печалбата си през 2009 година.

15. Събития, настъпили след датата на отчета

Няма значими събития, настъпили между отчетната дата и датата на съставяне на баланса, неоповестяването на които би повлияло на вярното и честно представяне на финансовите отчети към 31.12.2009г.

20 януари 2010 г.
София, България